

Рецензія

на освітньо-професійну програму «Початкова освіта»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 013 Початкова освіта
галузі знань 01 Освіта/Педагогіка

Рецензована освітньо-професійна програма «Початкова освіта» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 013 Початкова освіта є актуальною і на часі, оскільки спрямована на професійну підготовку висококваліфікованих, конкурентоспроможних вчителів початкової школи, які здатні генерувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми інноваційного, дослідницького й навчально-методичного змісту в галузі початкової освіти, а також мають сформовані практичні навички.

Освітньо-наукова програма укладена згідно з чинними вимогами та рекомендаціями, відтворює сформульовані в них вихідні положення (профіль, мета, основні характеристики, орієнтація, особливості тощо). Належне місце відведено вивченню теоретичних, методичних положень, опануванню інноваційних методик та технологій організації якісного навчання усіх освітніх галузей НУШ. Варто відзначити, що оновлення програми значною мірою торкнулося уточнення назв, змісту й послідовності навчальних і виробничих практик. Охоплено два цикли навчання НУШ: у 2 семестрі – Пропедевтична практика, у 3 – Навчальна (педагогічна) практика, яка відбувається у першому класі, у 4 семестрі – Виробнича (педагогічна в оздоровчих закладах); у 5 семестрі – Виробнича (навчально-виховна) у групах подовженого дня; у 6 семестрі – Виробнича (педагогічна) – I цикл НУШ; у 7 семестрі – Виробнича (педагогічна) – II цикл НУШ; у 8 семестрі – Виробнича (педагогічна) практика.

В освітньо-професійній програмі представлено перелік компетентностей, якими має оволодіти майбутній педагог, чітко визначено програмні результати навчання. Структурні компоненти та їх логічна послідовність обумовлені метою програми та відповідають сучасним запитам щодо підготовки фахівців у галузі педагогічної діяльності, розвивають ключові компетентності, інтелектуальні та академічні навички, забезпечують здатність до організації освітнього процесу в початковій школі з використанням сучасних засобів, методів, прийомів, педагогічних й інформаційних технологій та з урахуванням вікових й індивідуальних особливостей молодших школярів, розвитку в них критичного мислення, формування ціннісних орієнтацій. План навчального процесу, перелік та обсяг обов'язкових нормативних та вибіркового дисциплін повністю відповідають змісту підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня освіти за спеціальністю 013 Початкова освіта і спрямовані на забезпечення відповідності результатів навчання запитам потенційних роботодавців.

Навчальний план освітньо-наукової програми містить перелік та обсяг навчальних дисциплін, послідовність їх вивчення, форми проведення навчальних занять, графік навчального процесу, форми поточного і підсумкового контролю. В освітній програмі логічно передбачено й науково-дослідну роботу студентів.

Освітньо-професійна програма «Початкова освіта» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 013 Початкова освіта має цілісний, завершений характер, відповідає вимогам нормативно-правових документів і критеріям забезпечення якості вищої освіти, дозволяє на високому рівні здійснювати підготовку майбутніх вчителів початкової школи й може бути рекомендована для впровадження у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника.

Рецензент:

Оксана ОНОПРІЄНКО

доктор педагогічних наук, старший науковий співробітник,
завідувач відділу початкової освіти імені О.Я. Савченко
Інституту педагогіки НАПН України.

ВЛАСНОРУЧНИЙ ПІДПИС
СТВЕРДЖУЮ

Завідуючий відділом кадрів
Інституту педагогіки НАПН України

16.05.2024р.

О. Окоп'єнко

В.В. (Васуленко)

Рецензія
на освітньо-професійну програму «Початкова освіта»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 013 «Початкова освіта»
галузі знань 01 «Освіта /Педагогіка»,

Запропонована до рецензування освітньо-професійна програма «Початкова освіта», розроблена кафедрою початкової освіти Педагогічного факультету Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, враховує запити на ринку освітніх послуг як регіонального, так і загальнодержавного рівнів. Мета програми – підготувати фахівців для закладів загальної початкової освіти, які володіють системою загальних і спеціальних компетентностей, необхідних для вирішення складних спеціалізованих задач, науково-дослідницьких завдань в освітньому середовищі Нової української школи відповідно до вимог Державного стандарту початкової освіти. Передбачено, що здобувачі освіти після засвоєння змісту програми будуть здатні до інноваційної діяльності, партнерської взаємодії з учасниками освітнього процесу, особистісно-професійного саморозвитку, володітимуть інфомедійною грамотністю та медійною культурою. Важливим є те, що в програмі враховано регіональні особливості її функціонування в Прикарпатському регіоні України.

Профіль поданої для рецензування освітньої програми подає повну інформацію про назву закладу вищої освіти та його структурного підрозділу; ступінь вищої освіти для здобувачів та назву кваліфікації; офіційну назву освітньої програми та термін її дії; інтернет-адресу постійного розміщення опису освітньої програми.

Рецензовану програму складено відповідно до Стандарту вищої освіти за спеціальністю 013 Початкова освіта для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, Професійного стандарту за професіями «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти», «Вчитель закладу загальної середньої освіти», «Вчитель з початкової освіти (з дипломом молодшого спеціаліста)», вона відповідає Стратегії розвитку Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника на 2020-2027 роки.

Програму побудовано логічно, у ній чітко виписано взаємопов'язані компетентності й відповідні результати навчання майбутніх фахівців з початкової освіти. Перелік компонент освітньо-професійної програми подано у двох варіантах: для повного та скороченого циклів навчання, що передбачає обсяг відповідно у 240 і 120 кредитів

Перелік обов'язкових освітніх компонент програми відображає актуальні для галузі проблеми щодо організації початкової освіти. Послідовність їх вивчення та обсяг відповідають структурно-логічній схемі підготовки бакалаврів за спеціальністю 013 Початкова освіта й мають професійно- та практико-зорієнтований характер.

Особливостями програми є те, що вона забезпечує формування в здобувачів вищої освіти загальних і спеціальних компетентностей, які необхідні

для професійної діяльності за умов гірського середовища. Цьогоріч до програми уведено такі навчальні дисципліни, що відображають її особливості, як «Літературне краєзнавство Прикарпаття», «Мистецька культура Прикарпаття», «Безпека в інтернеті», у яких ураховано особливості організації й здійснення освітнього процесу в початковій школі за умов гірського регіону Прикарпаття та українських Карпат. Для удосконалення мовної майстерності майбутніх учителів початкових класів за умов діалектного середовища освітню програму оновлено за допомогою таких навчальних дисциплін, як: «Граматики професійного мовлення», «Практикум з пунктуації української мови», «Красномовство вчителя початкової школи», «Академічна риторика». Реалізації таких особливостей програми сприяє використання освітніх можливостей творчої навчально-наукової лабораторії «Гірська школа Українських Карпат». Відзначаємо також інноваційну спрямованість ОПП, зорієнтовану на формування інфомедійної грамотності та культури майбутніх учителів початкової школи. Цей напрям програми оновлюється й здійснюється в межах проекту програми ЄС Еразмус+КА2 «Модернізація педагогічної вищої освіти з використанням інноваційних інструментів викладання–MoPED» (№ 586098-ERP-1-2017-1-UA-ERPKA2-SVNE-JP), зокрема впроваджено навчальну дисципліну «Медіадидактика початкової школи».

Програма оновлюється щорічно і це надає можливість розробникам вносити зміни у її компоненти з урахуванням вимог стейкхолдерів та академічної спільноти.

Програмою передбачено моніторинг знань та умінь студентів, який здійснюється у формі поточного та підсумкового контролю. Підсумковий контроль - усні та письмові екзамени, заліки з урахуванням накопичених балів поточного контролю, захист звітів з практик, захист курсових робіт.

Програмою передбачена можливість продовження навчання на другому (магістерському) рівні вищої освіти.

Висновок: рецензована освітньо-професійна програма «Початкова освіта» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти у галузі 01 «Освіта/Педагогіка» складена з дотриманням чинних вимог до структурування, логіки побудови та представлення освітніх компонент, відповідає чинним вимогам, відображає комплексний та цільовий підходи до підготовки бакалаврів, надає змогу студентам ефективно опанувати теоретичні знання та отримати практичні навички відповідно до Стандартів вищої освіти України за цією спеціальністю, тому може бути рекомендована для підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти у галузі 01 «Освіта/Педагогіка» спеціальності 013 «Початкова освіта».

Рецензентка:

докторка педагогічних наук, професорка
член-кореспондентка НАПН України
завідувачка кафедри математики
і методики її навчання
Південноукраїнського національного
педагогічного університету імені К. Д. Ушинського

С.О. Скворцова

РЕЦЕНЗІЯ

на освітньо-професійну програму «Початкова освіта»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 013 Початкова освіта
галузі знань 01 Освіта/Педагогіка

Освітньо-професійна програма «Початкова освіта» першого (бакалаврського) рівня за спеціальністю 013 «Початкова освіта» розроблена з урахуванням вимог Законів України «Про вищу освіту», «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», Концепції НУШ, Державного стандарту початкової освіти. На схвальну оцінку заслуговує той факт, що програма відповідає Стандарту вищої освіти за спеціальністю 013 Початкова освіта для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, Професійному стандарту за професіями «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти», «Вчитель закладу загальної середньої освіти», «Вчитель з початкової освіти (з дипломом молодшого спеціаліста)». Мета ОПП співзвучна зі Стратегією розвитку Прикарпатського університету на 2020–2027 роки.

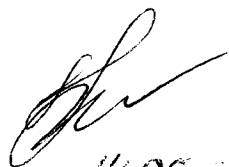
Рецензована програма має струнку цілісну структуру, що відображено у структурно-логічній схемі. В ОПП чітко і логічно визначені загальні компетентності (ЗК), які є важливими для успішної подальшої професійної та соціальної діяльності здобувача в різних галузях і для його особистісного розвитку, а також спеціальні компетентності (СК) та результати навчання. Навчальний план повністю відповідає визначеній меті ОПП і забезпечує професійну підготовку майбутніх фахівців за компетентнісною моделлю. Цьому сприяє використання сучасних інноваційних технологій розвивального, позиційного, контекстного, проєктного навчання, ситуативного моделювання, інтерактивних, дослідницьких методів у процесі реалізації її змісту.

На схвалення заслуговує факт включення в програму широкого спектру освітніх компонентів для вільного вибору здобувачів вищої освіти. ОПП також враховує гнучкість і прогностичність системи початкової освіти.

Однією з позитивних особливостей програми є те, що вона передбачає формування загальних і спеціальних компетентностей здобувачів вищої освіти, необхідних для реалізації освітньої діяльності в умовах гірського середовища, тобто враховує специфіку підготовки педагогічних кадрів для гірського регіону України, що вирізняє її серед інших подібних програм.

Таким чином, ОПП «Початкова освіта» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 013 Початкова освіта розроблена у відповідності до чинного законодавства, дає змогу здійснювати якісну професійну підготовку майбутніх учителів початкових класів і може бути рекомендована для використання в освітньому процесі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.

Заступник директора ліцею № 23
імені Романа Гурика
Івано-Франківської міської ради,
учитель вищої категорії, учитель-методист

Новицька О. О.

14.05.2024